

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Som led i »Politisk aftale af 22. september 2008 mellem regeringen og Dansk Folkeparti om håndtering af EU-retten om fri bevægelighed efter EF-Domstolens afgørelse i Metock-sagen« er det besluttet at foreslå en skærpelse af betingelserne for at få kontanthjælp.

Det foreslås, at den såkaldte 300 timers regel ændres til en 450 timers regel, således at begge ægtefæller i et kontanthjælpsægtepar fremover skal opfylde et krav af 450 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for 24 måneder for ikke at miste den ene kontanthjælp.

Samtidig foreslås det, at reglen fremover også skal omfatte ægtepar, hvor den ene ægtefælle er i ordinært udstøttet arbejde, og hvor den anden modtager kontanthjælp, svarende til den oprindelige intention med reglen. Det betyder, at ægtefællen på kontanthjælp fremover skal opfylde 450 timers kravet for ikke at miste kontanthjælpen.

300 timers reglen blev indført ved lov nr. 239 af 27. marts 2006 som led i regeringens integrationsplan »En ny chance til Alle«, der i efteråret 2005 blev udmøntet sammen med Dansk Folkeparti. Formålet med reglen var at øge det økonomiske incitament for ægtepar på kontanthjælp til at søge ordinær beskæftigelse og bringe sig ud af offentlig forsørgelse. Samtidig skulle reglen understrege, at det er en betingelse for, at et ægtepar kan modtage kontanthjælp i længere tid, at begge ægtefæller udnytter deres arbejdsmuligheder og står til rådighed for arbejdsmarkedet. Med reglen blev der indført et objektivi kriterium for, hvornår en ægtefælle må anses for at være reelt hjemmegående.

En undersøgelse fra Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI), der blev gennemført i 2007/08 har vist, at 300 timers reglen har betydet, at en stor andel af langvarige kontanthjælpsmodtagere er kommet i beskæftigelse i løbet af ¾ år eller mindre, efter at reglen fik virkning fra 1. april 2007.

Den positive effekt skal naturligvis ses i sammenhæng med den generelt gunstige beskæftigelsessitua-

tion på det danske arbejdsmarked og den forstærkede indsats overfor de svage langvarigt ledige kaldet »NY CHANCE.TIL ALLE«, som også var en del af regeringens integrationsplan. Som led heri har kommunerne taget fat i bl.a. de ægtepar, som er målgruppen for 300 timers reglen, og har givet dem aktive tilbud for derved at forbedre deres muligheder for at opnå uddannelse eller beskæftigelse. Den særlige indsats »NY CHANCE.TIL ALLE« er fra juli 2008 afløst af regler om gentagne tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats til alle kontanthjælpsmodtagere.

300 timers reglen har således fungeret efter hensigten, og det er regeringens opfattelse, at det er berettiget at forhøje kravet om antal arbejdstimer inden for 24 måneder fra 300 til 450 timer, således at begge ægtefæller i ægtepar på langvarig kontanthjælp i endnu højere grad vil søge ud på arbejdsmarkedet og dermed bringe sig ud af offentlig forsørgelse.

Alternativt må ægtepar, der har indrettet sig på en arbejdsdeling, hvor den ene ægtefælle er udearbejdende og den anden reelt hjemmegående, tage konsekvensen af denne arbejdsdeling og basere deres økonomi på én indtægt. Kontanthjælpsystemets formål er at sætte modtageren af hjælp i stand til at klare sig selv. Derfor skal modtageren og ægtefællen efter evne udnytte og udvikle deres arbejdsevne.

Lovforslaget indeholder følgende elementer:

- Forslag om skærpelse af kravet om arbejde, således at hver ægtefælle fremover skal dokumentere 450 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 24 kalendermåneder, for at begge ægtefæller kan blive ved med at modtage hjælp.
- Forslag til præcisering af målgruppen for ordningen, herunder en præcisering af at også ægtepar, hvor den ene er i ordinært udstøttet arbejde og kun den anden modtager (supplerende) hjælp, er omfattet af reglen.
- Forslag til andre præciseringer af lovteksten, som har givet anledning til tvivl i den løbende administration i kommunerne.